

ISO Başkanı Erdal Bahçivan: Önerilerimizi 1000 üyemizin katıldığı anket ile belirledik

“İstanbul Sanayi Odası (İSO)

olarak, Koronavirüsle mücadele kapsamında proaktif ve sonuç odaklı yoğun bir çaba sergiliyoruz. Yaptığımız anket aracılığıyla 1000’in üzerine üyelerimizden gelen görüş ve sorunlara çözüm önerilerini de dikkate alarak, zamandan kazanarak, detaylarda kaybolmadan 3 önemli konuda ivedi adımların atılmasının doğru olacağını düşünüyoruz:

- 1. Nakit akışı başta olmak üzere finansmanda tıkanma veya sıkışıklık yaşanmamalıdır.**
- 2. İstihdam konusunda dikkatli olunmalıdır. Çalışanların mağdur olmaması için kamu başta olmak üzere herkes seferber olmalıdır.**
- 3. Kamu alacakları, nakit akışı endişesinin yaşandığı bir süreçte gelişmelerin seyrine göre belli bir süre dondurulmalıdır.**

Virüse karşı KGF aşısı

Kredi Garanti Fonu, prim erteleme ve yapılandırma içeren paketi bugün açıklıyor

► DESTEĞİN ANASI KGF

Destek mekanizmalarının omurgasını KGF kaldıraçlı krediler oluşturacak. Daha önce KGF aracılığıyla kullandırılan ve ödemesi devam eden kredilerde, vade uzatımı ve yeniden yapılandırma gündemde.

► ÖDEMELERDE KOLAYLIK

İş dünyasının talepleri doğrultusunda, birçok sektör için vergi ve sigorta prim borçlarının ertelenmesi, borç ödemelerine kolaylık getirilmesi ve kredi borçlarında yapılandırma bekleniyor.

► ÖNCELİK ÇOK ETKİLENENE

Sağlanacak desteklerde öncelik, turizm ve taşımacılık başta olmak üzere en fazla etkilenen sektörlerde olacak. Bu sektörlerle yönelik özel destek mekanizmalarının getirileceği belirtiliyor.

► TEDBİREN ÜRETİME ARA

Gıda, tıbbi malzeme, temizlik gibi kritik ürünler dışında kalan sektörlerde üretime ara verme tavsiyesi gündemde. Üretime ara verilecek sektörlerdeki çalışanlar için ücret desteği verilebilecek.

Covid-19 kaynaklı sorunların hafifletilmesine yönelik destekler şekillendi. Ekonomi yönetiminin üzerinde çalıştığı önlemler paketi, bugün Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanacak. "Topyekün mücadele" sloganıyla açıklanacak desteklerin odak noktasını, KGF kanalından sağlanacak kaynak oluşturacak. Yapılandırma, prim ödemeleri erteleme ve taze kaynak mekanizmaları da masada...

SANAYİCİ, 3 ACİL ADIM BEKLİYOR

ISO anket yoluyla üyelerinin öncelikli talebini belirledi:

- Nakit akışı ve finansmanda tıkanma yaşanmamalı
- İstihdam konusunda dikkatli olunmalı
- Kamu alacakları belli bir süre dondurulmalı

HÜSEYİN GÖKÇE, CANAN SAKARYA, MEHMET KAYA /14-15

Virüse karşı destek paketi bugün açıklanıyor

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ekonomi yönetiminin bir süredir üzerinde çalıştığı koronavirüsün ekonomik tahribatını azaltacak önlemler paketini açıklayacak. Gündemde yeni KGF destek mekanizmasının başlatılması var.

HÜSEYİN GÖKÇE
CANANSAKARYA
MEHMET KAYA-ANKARA

İş dünyası ve sivil toplum örgütlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ilettiği talepler, Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında ekonomi yönetimi tarafından kapalı toplantıda yeniden ele alınacak. Bu toplantıda somutlaştırılacak kararlar, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından kamuoyuna duyurulacak.

Yeni dönemde daha önceki finansal sıkıntılarda olduğu gibi ana aktörün yine Kredi Garanti Fonu (KGF) olması bekleniyor. İş dünyasından gelen talepler doğrultusunda, KGF aracılığıyla kullandırılan ve ödemesi devam eden kredilerde, vade uzatımı ve yeniden yapılandırma gündemde. Ancak burada geçmiş kriz dönemlerinde olduğu gibi aftan ziyade ödeme dönemlerinin ertelenmesi seçeneğinin ağır bastığı ifade ediliyor. Yapılan hesaplamalar doğrultusunda, işletmelerin finansman ihtiyaçlarının karşılanması için yeni KGF destek mekanizmasının başlatılması bekleniyor.

Ekonomi yönetiminin koronavirüs öncesi üzerinde çalışma yaptığı ve iş dünyasının talepleri arasında bulunan, vergi ve prim borçlarının ödenmesini kolaylaştırıcı tedbirler de bugün yapılacak toplantıda ajandalar da yer alıyor.

Tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs, bir yandan insan hayatını ve yaşama koşullarını olumsuz etkilerken, diğer taraftan giderek artan şekilde ekono-

mik yıkım olarak da kendisini gösteriyor. Bilim insanları virüsün etkisini azaltmaya yönelik çalışmalara yoğunlaşırken, ekonomik anlamda ise küresel ölçekte alınan tedbirlerin yanı sıra her ülke kendi imkanları çerçevesinde önlemler almaya sürdürüyorlar. Bu kapsamda Türkiye'de de ekonomi yönetimi kapsamlı bir çalışma sürdürüyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ekonomi yönetiminin bir süredir üzerinde çalıştığı koronavirüsün ekonomik tahribatını azaltacak önlemler paketini açıklayacak. Her ne kadar iş dünyasından yükümlülüklerin azaltılması yönünde yoğun talep gelse de ekonomi yönetiminin bütçe dengelerini de göz önünde bulundurarak, erteleme seçeneğini daha çok tercih edileceği vurgulanıyor. İş dünyası ve sivil toplum örgütlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığına ilettiği talepler, Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında ekonomi yönetimi tarafından kapalı toplantıda yeniden ele alınacak. Bu toplantıda somutlaştırılacak kararlar, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından kamuoyuna duyurulacak. İşletmelerin yaşadığı temel sıkıntı, talep daralması sebebiyle bilançoların bozulması, hammadde temini, yeni finansman ihtiyacında odaklanıyor. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre, yeni dönemde daha önceki finansal sıkıntılarda olduğu gibi ana aktörün yine Kredi Garanti Fonu (KGF) olması bekleniyor. İş dünyasından gelen talepler doğrultusunda, KGF aracılığıyla kullandırılan ve ödemesi devam eden kredilerde, vade uzatımı ve yeniden yapılandırma gündemde. Yapılan hesaplamalar doğrultusunda, işletmelerin finansman ihtiyaçlarının karşılanması için yeni KGF destek mekanizmasının başlatılması bekleniyor. Ekonomi yönetiminin koronavirüs öncesi üzerinde çalışma yaptığı ve iş dünyasının da

talepleri arasında bulunan, vergi ve prim borçlarının ödenmesini kolaylaştırıcı tedbirler de bugün yapılacak toplantıda ajandalar da yer alıyor. Bu arada bankalara olan borçların da yeniden yapılandırılarak, dönemsel ödeme yüklerinin hafifletilmesi konusunun da gündeme gelebileceği ifade ediliyor.

İlk somut adım vergi ertelenmesi

2018 yılında döviz kurunda başlayan hareketliliğin ekonomide sebep olduğu olumsuzluklara, koronavirüsün de eklenmesi, işletmelerin kamuya karşı olan vergi ve prim gibi yükümlülüklerinin yerine getirilmesini de olumsuz etkiledi. Ekonomi yönetiminin bu yönde de iş dünyasının beklentisi doğrultusunda, bazı adımlar atacağı ifade ediliyor.

Bu konuda ilk somut adım Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından atıldı. Bakanlık tarafından yapılan açıklama ile 1-31 Mart tarihleri arasında beyanamesi verilmesi ve ödemesi gereken gelir vergisinde, beyanname ve ödeme süresi 1 ay uzatılarak 30 Nisan 2019'a ertelenmişti.

En çok etkilenen sektörleri özel önlemler

Edinilen bilgilere göre Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanacak pakette, koronavirüsün en çok etkilenen sektörleri yönelik bazı özel destek uygulamaları da yer alacak. Alınan önlemler kapsamında önceki gün gece yarısından itibaren kapatılan bazı hizmet sektörü yanı sıra, rezervasyonu iptallerinden etkilenen turizm ve ulaştırma sektörleri de bu kapsamda ele alınacak sektörlerin başına geliyor.

Prim ve vergi ödemelerinde erteleme talep ediliyor

Yaklaşık 2 yıldır talep daralmasına bağlı finansman temininde güçlük çeken iş dünyası, kamuya olan yükümlülüklerin de esnetilmesini istiyor. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre, ekonomi yönetimi bütçe dengesini de göz önünde bulundurarak, bu taleplere belirli ölçülerde cevap verebilecek. SGK primleri yanı sıra KDV ve

ASO'dan ekonomiye yönelik önlem talepleri

Ankara Sanayi Odası(ASO) yönetimi Nurettin Özdebir başkanlığında, olağanüstü toplanarak, ekonomiye yönelik alınması gereken önlemleri şöyle sıraladı:

- Uzun dönemle vergi ve prim tatili

getirilsin

- Temerrüde düşme riski olanların vadesi uzatılsın
- Kredi faiz oranları güncellensin
- Kısa çalışma ödeneği gündeme getirilsin
- Gümrüğü kapalı ülkelere ihracat

yapanlara KGF ve Eximbank limitleri açılınsın

- Eximbank ve KGF kredilerinde vade uzatılması veya yapılandırılması
- Eximbank tarafından talep edilen teminat mektupları KGF üzerinden verilmesi

İYİ Parti'den iflas süreci uyarısı

İYİ Parti Ekonomi Politikaları Başkanı Cihan Paçacı, koronavirüs tehdidinin uzun sürmesi halinde pek çok sektörün üretiminin düşeceğini konkordato ve iflas süreci başlayabileceği uyarısında bulundu. Paçacı, alınması gereken önlemleri, "BAG-KUR borçları ertelenmeli, KOBİ'lerin SGK ödemeleri faizsiz ertelenmeli, sigorta primi

ödemelerinde işveren hissesi kriz döneminde daha düşük oranda tutulmalı, İŞKUR desteği ile küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin personel istihdamında sağlanacak destek ve teşvikler artırılmalı" şeklinde sıraladı. KOBİ'lerin ve sanayicilerin bankalara olan borçlarının yapılandırılması ile ceza ve faizlerinde kaldırılması da öneriler arasında yer aldı.

CHP: Ücretsiz izne çıkarılanların maaşı İşsizlik Fonu'ndan ödensin

Genel Başkan Yardımcısı Faik Öztrak Başkanlığında toplanan CHP Ekonomi Masası, özel sektörde ücretsiz izne çıkarılanların ücretlerinin bir kısmının işsizlik Sigortası Fonu'ndan ödemesi, küçük esnaf ve KOBİ'lere yönelik vergi ve sigorta primlerinin ertelenmesi, bir hafta içerisinde sicil affı çıkarılarak bu kesimlerin krediyi ulaşmalarını kolaylaştırılmasını önerileri arasında sıraladı. Kamu maaşesinde ilave sağlık harcamaları başta olmak üzere iç talebi destekleyecek teşvik ve yatırımlar için manevra alanı yaratılması gerektiğine dikkat çeken CHP, bu çerçevede, bir hafta içerisinde çıkarılacak bir yasal düzenlemeyle yol,

köprü, tünel, havaalanı, şehir hastaneleri için yapılacak garanti ödemelerinin bir yıl için ertelenmesi gerektiğini bildirdi. Bir hafta içerisinde "Konaklama Vergisi" ve "Turizm Tanıtma Fonu Kesintisi'nin kaldırılarak yasal düzenlemenin TBMM'den geçirilmesi, zora düşecek sektörlerde, kısa çalışma ödeneğinin hak ediş ve kullanım şartlarının kolaylaştırılması CHP'nin tedbir paketi içinde yer aldı. Pakette ayrıca bankaların çalıştığı düzenleyici ve denetleyici çerçeveye gevşetilerek, salgının etkilediği sektörlerin ve desteklenecek şirketlerin belirlenmesinde nesnel kriterlere dayanılarak gerekli finans kaynaklarının ilgili sektörlere ulaştırılması bulunuyor.

ATO: İşletmeleri ayakta tutacak önlemler alınmalı

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran birçok sektörün salgından olumsuz etkilendiğini belirterek, vergi, SGK primi gibi ödemelerin kolaylık getirilmesini istedi. Baran, ATO bünyesindeki 67 meslek komitesinin tamamının bu süreçten olumsuz etkilendiğini bildirirken, halk sağlığı açısından alınan başarılı önlemlerin, işletmelerin ayakta kalabilmesi için ekonomik alanda da alınması çağrısında bulundu.

Ihracatta 15 günde 1 milyar dolar kayıp

Dünya ekonomisinde 350 milyar dolara üzerinde kayıp oluşturması beklenen koronavirüs sebebiyle, global ticaret hacminde de sert düşüşler bekleniyor. Bunun ilk etkisi Türkiye'nin dış ticaret verilerine de yansdı. 1-16 Mart döneminde genel ihracat önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyar 28 milyon dolara karşılık geçen yüzde 13.1 oranında azalarak 6 milyar 849 milyon dolara geriledi. Yılıbsından bu yana olan ihracat ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0.3 oranında azalarak 33 milyar 753 milyon dolara indi.

gelir/kurumlar vergilerinde erteleme isteyen iş dünyası, bu konuda alınacak tedbirlerin, finansman ile de desteklenmesi beklentisini taşıyor. İş dünyasının birçok örgütü münhasıran ekonomi alanında alınması gereken tedbirlerle yönelik açıklamalar yaptılar.

TOBB bünyesindeki oda ve borsalar, somut taleplerini Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a iletmek üzere, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'na gönderdiler. Öte yandan iş dünyasının ekonomi yönetimine yönelik talepleri arasında, geçmiş kriz dönemle-

rinde olduğu gibi sektörel KDV indirimleri de yoğun olarak yer aldı. İş dünyası adına bu talepleri iletecek kurumların, piyasalardaki daralmayı önlemek için daha fazla sektörde KDV indirimi beklentilerini güçlü şekilde dile getirecekleri kaydediliyor.

İTO BAŞKANI AVDAĞÇI:

Virüs krizini aşmak için yoğun çalışma içindeyiz

"İlk etapta lojistikte ülkeler arasında ortak operasyon yapabilecek düzenlemeler yapılması önemli. Kriz sonrası oluşabilecek yoğunluğun da şimdiden dikkate alınması gerekiyor. Ayrıca kritik hammaddelerde alternatif tedarikçiler muttaka bulunmalı. İç pazarda gıda güvenliği konusu da göz ardı edilmeyecek başlıklardan biri. Turizm alanında ise kriz sonrasına hazırlık önem arz ediyor" açıklamalarını yaptı.

TÜROB Genel Başkanı Emre Kartaloğlu:

Vergisel yükümlülükler gecikmeden ertelenmeli

"İşletmeler işçi maaşlarıyla, vergi ve sigorta primlerini ödeyemez durumdadır. Kamusal yükümlülüklerin ertelenmesini mutlaka gündemimize almalıyız. Virüsten etkilenen işletmelerin vergileri mücbir sebep kapsamına alınmalı ve ödeme kolaylığı sağlanmalı. GEKAP, konaklama vergisi gibi yeni getirilen kamusal yükümlülükler başta olmak üzere beyan ve bildirimlerin belli bir süre ertelenmesini gündemimize almalıyız."

MÜSİAD Genel Başkanı Kaan:

Korona tehdidine karşı yönetim merkezi kurduk

"Alınan tedbirlerin tabanda uygulanabilirliğini kolaylaştırmak, başta üyelerimiz olmak üzere tabanda bu süreçte gelen talep, şikayet ve önerileri değerlendirerek acil eylem planları oluşturmak, global iktisadi mimaride oluşan değişimleri stratejik eylem planları halinde sektörel ve bölgesel bazda analiz etmek ve bu bağlamda kısa-orta vadeli yol haritaları belirlemek için bugün itibarıyla MÜSİAD Genel Merkezi bünyesinde COVID-19 Kriz Yönetim Merkezi'ni hayata geçirmiştir."

UND:

Bekleyen KDV iade talepleri hızlandırılmalı

"Vergi ve SGK prim ödeme sürelerinin faizsiz ertelenmesi. Mevcut banka kredi geri ödemelerinin 1 yıl ertelenmesi. Uygun koşullarda kamu bankalarından yeni kredi imkanlarının sağlanması. Trafik cezaları, Köprü ve otoyol geçiş cezaları ödemelerinin faizsiz taksitlendirme yapılması. Eximbank kredilerinden yararlanma imkanının artırılması. Bekleyen KDV iade taleplerinin hızlandırılması. Haber ve Haydarpaşa sınırları kapısından vergisiz akaryakıt satışının sağlanması."

"Üyelerimiz oldukça etkilendi"

Hükümetin iş dünyası için bir 'önlem paketi' açıklamasını beklediklerini Kayseri Ticaret Odası (KTO) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy, "Ödümüz kayıtlı 41 meslek komitemizin üyeleri koronavirüs salgından direkt ve endirek olarak etkilendi. Ekonomimizin bu zor dönemi en az kayıpla atlama için bir önce istihdam destekleri, kredi imkânlarının artırılması, vergi prim desteği, SGK borçlarının ertelenmesi, üretim ihracat ve perakende alanlarına destek, kamuya olan borçların dondurulması, borçların vadelerinin uzatılması konusunda gerekli adımların atılması bekliyoruz" dedi. Gülsoy, "Durumdan en çok hizmet, lojistik ve taşıma, mobilya, inşaat ve çelik kapı sektörlerinin etkilendiğini gördük" diye konuştu.

"Acilen iktisadi tedbirler alınmalı"

Kocaeli Ticaret Odası Yönetim Kurulu, "Acilen iktisadi önlemler tedbirler alınması gerekmektedir" açıklaması yaptı. Açıklamada şöyle denildi: "İş dünyasının ekonomik geleceğini de gözleyen bu süreçte ek finansman ihtiyaçlarına da cevap verilebilmesi, alternatif kaynaklar sunulmalıdır. Geçtiğimiz yıllarda hayata geçirilen 'Nefes Kredisi'nin kapsamı genişletilerek tekrardan uygun faizli/faizsiz olarak işletmelere verilmelidir. Ayrıca kredi temin etmede zorluk yaşayan işletmeler için Kredi Garanti Fonu kefalet sisteminin kapasitenin artırılması ve maliyetleri asgari seviyeye indirilmesi önem arz etmektedir."

"Kredi faizleri 3 ay ertelenmeli"

Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvınc, "İşletmelere kısa çalışma ödeneği imkanı verilmeli, Kredi Garanti Fonu'nun (KGF) teminat yetersizliği olan işletmelere yüzde 90 ile yüzde 100 oranında kefalet sistemi devreye sokulmalı, yüzde 7'nin üst limiti geçici bir süre yüzde 15 olmalı, GEKAP uygulamasının usul olarak uygulanması konusunda, dahilde işleme izin belgelerinin kapatılma süreleri ile ihracat taahhütlerinin süresinin uzatılması, üretimin ve ticaretin devamlılığı bakımından büyük önem taşımaktadır" diye konuştu. Kıvınc, "Mart ayı sonunda ödemesi gereken kredi faizleri de Haziran tarafından maliyeti karşılamak üzere 3 ay ertelenmelidir" dedi.

"Hükümet taleplerimizi dikkate alsın"

Kocaeli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Zeytinoglu, ekonomide de sıkıntılar yaşandığını söyleyerek, "Virüsün etkisinin en aza indirilmesinde hükümet ve iş dünyasının ortak hareket etmesi önemli" diye konuştu. Zeytinoglu şöyle konuştu: "Tik etapta vergi ve SGK primi gibi ödemelere kolaylık getirilmeli ve KGF yeniden devreye alınmalı. Ayrıca otomotiv için, AB pazarındaki gerilemeden ötürü, iş pazardaki mevcut talebi daha da artırmak için sektöre ÖTV desteği olması gerektiğini düşünüyoruz. Benzer şekilde beyaz eya ve mobilya sektörlerinde de ÖTV desteği uygulanmalı" dedi.

"İşletmeler ayakta tutulmalı"

Almanya'nın bu kritik süreçte ekonomiyi ayakta tutmak için 500 milyar dolar gibi devasa bir kaynak ayırdığını, ABD'nin faizleri sıfırladığını, İran'ın kredi ödemeleri dâhil tüm ödemeleri üç ay süreyle dondurduğunu söyleyen İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Kestelli, salgın süresince, tüm ülkelerde alınan ekonomik tedbirler nedeniyle oluşacak likidite bolluğundan kriz sonrası hızlı bir sıçramanın yaşanacağına işaret ettiğini belirtti. Kestelli, "Bu süreçte vergi ve SGK ödemeleri ertelenebilir. Kredi borçları bir süreliğine dondurulabilir. Yaşanan bu olağanüstü dönemden gerekli önlemler alınacaktır" diye konuştu.

Anadolu, kısa vadeli borcunu çevirmek için can suyu istiyor

Anadolu'nun dört bir yanındaki iş dünyası temsilcileri, koronavirüs paketine ilişkin görüşlerini dile getirdi. İş dünyası örgütlerinden gelen önerilerde, teslimat ve ihracat ürününe yönelik talep iptalinde Eximbank'ın sigorta hizmetinin devreye alınması, kısa vadeli borçlar için can suyu kaynağının sağlanmasına kadar çok sayıda istek bulunuyor. **YURT HABERLERİ**

gayret edilmesi gerektiğini değerlendirdi. "Yurt dışına gitmek için can suyu istiyoruz" diye konuştu.

"BORÇLAR İÇİN CANSUYU KREDİSİ VERİLSİN"

Salgının ekonomiyi zararının en aza indirilmesi için çeşitli adımlar alınması gerektiğini bildiren Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, "Bu kapsamda ihracatçı firmaların kısa vadeli borçları için cansuyu kredisi verilmeli. Merkez Bankası kaynaklı reeskont kredilerinin (Eximbank dahil), Eximbank'ın diğer tüm kredilerine ilişkin geri ödemeler en az 3 ay ertelenmeli" diye konuştu. Eskinazi, yurtdışına teslimatı yapılmış mal bedellerinin alıcılar tarafından geri ödenmemesi halinde, Eximbank sigorta sisteminin devreye girmesi ve Türk bankalarına kısa vadeli önlem kredisi sağlanması gerektiğini bildirdi.

"TÖM ÜYELERİMİZ DURUMDAN ETKİLENDİ"

Türkiye'nin bu süreçten en az zararlı çıkabilmesi için mevcut üretim ve ticari yapıyı korumaya yönelik tedbirlerin erkenden alınması gerektiğini söyleyen Manisa Ticaret ve Sanayi Odası (Manisa TSO) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yılmaz, "Tedbirler sona erinceye kadar reel sektörde gecikme riski taşıyan banka kredisi borçlarına özel vade uzatımı olanakları tanımalı. Zincirleme etkileri yüksek sektörlere uzun dönemli SGK primi ile vergi tatil getirilmeli. Daha önce yapılandırılmış kredilerin faiz oranları güncel faize göre revize edilmeli. Yapıtrulardan etkilenecek işletmeler için kısa çalışma ödeneği devreye alınmalıdır" diye konuştu.

"VİRÜSÜN YIKICI ETKİLERİNİ GÖRÜYÖRÜZ"

Halkın ve üyelerinin bilinç düzeyini artırmak üzere Antalya Ticaret ve Sanayi Odası olarak yoğun bir iletişim stratejisi yürüttüklerini belirten Antalya TSO Başkanı Davut Çetin, "İç ve dış pazara çalışan birçok sektör adeta durma noktasına geldi. Bazı üyelerimiz çalışmalarına izin verip kılıçılmayıp gitmek durumunda kaldılar" dedi. Birkaç ay iş yapmadığı takdirde kapısına kilit vurmak zorunda kalabilecek işletmeler olduğunun altını çizen Çetin, "Bu nedenle SGK, kredi ve vergi ödemelerinin ertelenmesi başta olmak üzere acil bir destek paketinin açıklanması son derece önemlidir" şeklinde konuştu.

"IRAK SINIR KAPISINDA SIKINTI VAR"

Bazı sınır kapılarında ve gümrüklerde sıkıntılar yaşadıklarını bildiren İnegöl Ticaret ve Sanayi Odası (ITSO) Başkanı Yavuz Uğurdağ, "Haber sınır kapısından ürün sevkiyatı şu an devam ediyor. Dorse ve TIR'lar değişiyor, ürün Irak'a giriyor, dorse tekrar geri geliyor ve TIR çıktığı yere ulaşıyor. Bu bağlamda gecikmeler yaşanıyor, zaman sorunları meydana geliyor" dedi. Irak sınır kapısının ve Irak ihracatını önemstediklerini aktarı

ran Uğurdağ, "Hükümet nezdinde de görüşmelerin gerçekleştirilmesi sevkiyatların hızlandırılması ihtiyacımız var" diye konuştu. O yandan gıda ve diğer ürünlerde virüsün kaynaklanan fiyat artışları ve stokların birden erimesi konusunun meydana geldiğini bildirdi.

"EKONOMİYE VİRÜS DESTEĞİ SAĞLANMALI"

Antalya Sanayisi ve İş İnsanları Derneği (ANSİAD) Başkanı Akın Akıncı, ekonomiyi virüs desteği sağlanması gerektiğini belirtti. Akıncı, "Kaynakların sınırlı olduğu bir ortamda ekonomiyi destek önlemlerinin doğru sektörlere ve alanlara verilmesi yaşamsal önem taşıyor. Destek paketinde virüs nedeniyle dış ve iç talebin hızla düştüğü sektörler öncelikli olması gerekir" dedi.

"KRİZİ EN AZ ZARARLA ATLATMALIYIZ"

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır, koronavirüs salgını en az zararlı atlamanın yollarına bakılması gerektiğini söyledi. Dünya etkisi altına alan koronavirüs salgını Türkiye ekonomisini olumsuz etkilemesinin de kaçınılmaz olacağını ifade eden Çandır, "İşsizleri, çalışanları, iş dünyasını ve alınan kararlar gereği çalışmalarını durduran KOBİ'leri, çalışmalarına devam edip para nedeniyle başta çiçek, tarım, tekstil sektörleri olmak üzere tüm sektörleri zor günler bekliyor" diye konuştu.

"TEDBİRLER GÜNDEME ALINMALI"

Bursa Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Özer Mat, "Ülkemizdeki yeni tip koronavirüs vakalarının görülmesinin ardından bazı ürünlerle ilişkin talep artış eğilimi oluşmuş ve konuyla ilgili olarak Bakanlıklarımıza, o da borsalarımıza, bazı işletmelerin ticari ürünlerde haksız fiyat artışları gerçekleştirildiğine dair şikâyetler ulaşmıştır" dedi. Mat şöyle devam etti: "Ayrıca şirketlerimiz, iç ve dış pazarlarda etkilendikleri durumlarda, gümrüklemeye vergi lojistik alanlarında yaşadıkları sorunları, girdi ithalatında sorun yaşadığı için üretimde aksama yaşayan ya da yavaşlayan muhtemel sorunlarını devletimiz tarafından gerekli tedbirlerin alınabilmesi

adına üyesi oldukları oda ve borsalarımıza iletmelerini bir kez daha hatırlamak isterim."

"ÖNERİ LİSTESİ HAZIRLANIYOR"

Aydın Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Ülken, "Bu süreçte üyelerimiz çok yoğun kayıplara uğrayacaklar. Bu çerçevede üyelerimizden gelen sorun, çözüm önerileri ve talepleri harmanlayıp çatı kuruluşumuz TOBB tek ses olarak devletimize ileteceğiz" dedi. "Bellî bir süre vergi- SGK primleri gibi ödemelerin tamamen iptal edilmesi, kira, iş yeri kirası ve bu süreçten ardından sıfır faizli kredi gibi birçok öznerinin devreye alınması gibi birçok öneri listesini bir iki gün içerisinde sunmuş olacağız" diyen Ülken, elbirliği ile bütün bu sıkıntıları atlatıp daha güçlü bir şekilde çıkmaya umut ettiklerini söyledi.

"ÖDEMELER ÖTELENMELİ"

Bafra TSO Başkanı Gökşel Başar, koronavirüs ile ilgili şu açıklamalarda bulundu: "Bu konuda görüş ve önerilerimizi hükümete iletilmesi için TOBB'a geniş bir biçimde iletişim. Kapatılan işyerleri var. Bu işyerlerinde çalışan insanlar var. Dolayısıyla bu üyelerimizin KDV, SGK, Bağ-Kur, Kurumlar Vergisi gibi çeşitli ödemeleri gereken paralar var. Bunların öncelikle ötenilmesi istiyoruz. Kredi ödemeleri konusunda da önlemler alınmalı. Hükümetimizin hastalığın önlenmesi konusunda aldığı tüm kararları yerinde buluyor ve destekliyoruz."

"OLAĞANÜSTÜ HAL İLAN EDİLSİN"

Orta Karadeniz Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (ORKASİFED) Yönetim Kurulu Başkanı Emin Bahri Uğurlu, "Hükümet acilen çeşitli ödemeleri, kredileri durdurması gerek. Ekonomide olağanüstü hal ilan edilmesini bekliyoruz. Ayrıca AMV'lerin geçici olarak kiralara durdurulması. Öte yandan tüm işverenlerin devlete olan vergi ödemeleri ertelenmeli" diye konuştu.

"TESPİTLER İYİ YAPILSIN"

Öncelikle tespitlerin iyi yapılması gerektiğini söyleyen Manisa Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sa-

duk Özkasap, üyelerinden aldıkları geri bildirimlerle oluşan konu başlıkları şöyle açıkladı: "İç pazarda olumsuz etkilenen sektörlerin tespit edilmesi, ihracatta sipariş düşüşleri ve ya iptalleri yaşanan sektörlerin tespit edilmesi, ihracatta sipariş artıştı yaşanan veya yaşanabilecek sektörlerin takip edilmesi, gümrüklemeye veya lojistik işlemlerinde yaşanan sorunların neler olduğunun belirlenmesi, Girdi ithalatında sorun yaşanan için üretim aksaması yaşanan ya da yavaşlaması muhtemel sektörlerin tespit edilmesi gerekiyor."

"YENİ BİR DÜNYA DÖZÜMÜNE YOL ALIYORUZ"

Ihracat ve ithalat yapılarının aynı sorunla boğuştuğu ve içerde de reel sektörün sıkıntı yaşadığını bildiren Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar şöyle konuştu: "Virüs ile ilgili kullanılacak teknik malzemelerin KDV oranı geçici olarak düşürülmesi, içiç çıkarmasının önüne geçmek için işsizlik sigortası fonu devreye alınmalı, kısa çalışma ödeneği uygulamaları getirilmeli, vergi ve prim ödemeleri ve banka kredileri ötenmelidir. Üreticilere faizsiz işletme kredi desteği verilmeli, enerji faturalarının ödemelerinde esneklik sağlanmalı. Mücbir sebep durumu devam ettiği süreçte yüzde 2 oranındaki yatırımın elektrik, su, doğalgaz ve kredi borçları ödemelerinin ertelenmesi gerektiği inandırıcıydı."

"FİRMALARIN BORÇLARI ERTLENMELİ"

Bu dönemi en az hasarla atlatabilmek için, istihdam desteklerinin artırılması aynı sıra, firmaların kredi, vergi ve SGK gibi borçlarının ertelenmesi gerektiğini bildiren Kayseri Sanayi Odası (KAYSO) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Büyüksimitçi, "KGF destekli kredi paketlerinin çıkarılması da KOBİ'lerimiz başta olmak üzere birçok firmamız için hayati önem sahiptir. Gerektiği ölçülerde zamanında olarak, bu süreci de ele verecek en kısa sürede atlatacağımıza inanıyoruz" dedi.